

A Magyar Hadtudományi Társaság beszámoló küldöttgyűlése

2024. április 12-én került sor a Magyar Hadtudományi Társaság beszámoló küldöttgyűlésére a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Hungária körúti campusának M. Szabó Miklósról elnevezett dísztermében. A küldöttgyűlést *dr. Szenes Zoltán* nyugállományú vezérezredes, egyetemi tanár, a Társaság elnöke nyitotta meg, és üdvözölte a megjelenteket, a küldötteket, a meghívottakat egyaránt, és megállapította, hogy az összehívott küldöttgyűlés az ülés megnyitásakor jelen lévő 78 fő küldöttel határozatképes. Külön köszöntötte a küldöttgyűlést személyes jelenlétükkel megtisztelő *dr. Benkő Tibor* volt honvédelmi minisztert, *prof. dr. Padányi József* vezérőrnagyot, a Katonai Műszaki Doktori iskola vezetőjét, *dr. Kis-Benedek Józsefet*, a MTA Hadtudományi Bizottság alelnökét és *dr. Krajnc Zoltán* ezredest, az NKE HHK tudományos dékánhelyettesét.

A Társaság elnöke tájékoztatta a megjelenteket, hogy az ülésen készült hangfelvétel képezi a jegyzőkönyv alapját, amihez a résztvevők hozzájárulását kérte, majd javasolta levezető elnöknek *dr. Hegedűs Henrik* alelnököt, jegyzőkönyv-vezetőnek *Kissné Petró Emesét*, jegyzőkönyv-hitelesítőnek *dr. Krizsbai Jánost* és *dr. Remek Évát*. A küldöttek egyhangúlag elfogadták a hangfelvétel tényét, a személyekre tett javaslatot, valamint a meghívóval együtt kiküldött napirendet.

Az elfogadott napirendi pontok a következők voltak:

1. Az elnökség beszámolója a 2023-ban végzett munkáról, a beszámoló vitája és elfogadása.
2. A 2023. évi pénzügyi beszámoló elfogadása.
3. A Felügyelő Bizottság beszámolójának elfogadása.
4. Az Etikai Bizottság beszámolójának elfogadása.
5. Az elnökség 2024. évi munkatervének ismertetése, vitája és elfogadása.
6. A 2024. évi pénzügyi terv elfogadása.
7. A Társaság 2024. évi elismeréseinek átadása, előadás megtartása.
8. Szervezeti változások.
9. Egyebek.

Az ügyrendi feladatok lezárását követően *Hegedűs Henrik* felkérte a Társaság elnökét, hogy a kiküldött írásos beszámolóhoz tegye meg szóbeli kiegészítését.

Szenes Zoltán elnök elmondta, hogy az Elnökség kétszer megtárgyalta, majd jóváhagyta a kiküldött beszámolót. Az elmúlt évet élménygazdag, jó évnek értékelte, amely a jóváhagyott terv szerint haladt. A 14 kitűzött fő feladat közül mindössze a „Vármegyék 1000 éve a haza védelmében” címmel tervezett rendezvény maradt el, pontosabban a HM (amellyel közös a rendezés) kérte a feladat átütemezését, amelyre a tervek szerint a következő esztendőben, Győrben sor kerül rá. Az MHTT öt kiemelt rendezvényt szervezett 2023-ban: a Magyar Honvédség 175. évéről tartott konferenciát, az orosz–ukrán háborúhoz kapcsolódó két nagy konferenciát, egy nemzetközi úrkonferenciát és a Kiss Károly Hadtudományi Klub 40. éves jubileumi ünnepségét. Fontos és sikeres esemény volt a 2023. áprilisi boszniai szakmai tanulmányút. Emléktábla avatásra is sor került 2023-ban, a Társaság volt elnöke, dr. Szabó József vezérőrnagy emlékére Kecskeméten.

A szakosztályok a nagy szakmai rendezvényeiket megtartották. 2023-ban már a Műszaki szakosztály is szervezett szakmai konferenciát a Magyar Robbantástechnikai Egyesülettel, így 8-ra nőtt azon szakosztályok száma, amelyek évente jelentős konferenciát rendeznek. A Társaság 2023. évben legjobbnak, legaktívabbnak ítélte szakosztályait a Légierő, a Katasztrófa- és Polgárvédelmi, a Hírszerzéstörténeti és az Elektronikai, Informatikai és Robotikai Szakosztály. 2023. május 31-én megalakult Társaság új, szegedi tagozata 14 fővel, elnökévé Kiss Gábor Ferenc egyetemi docenst választották. Ezzel a debreceni és a pécsi egyetem után a szegedi egyetem is bekapcsolódik a Társaság munkájába, amelynek így 26 szervezeti egysége van. Szenes Zoltán fontosnak tartotta említeni, hogy befejeződött a társasági szabályzók felülvizsgálata, és megtörtént az áttérés az új szervezeti és irányítási rendre.

A 2023-as évet Szenes Zoltán szóbeli kiegészítésében a megállapodások évének nevezte. Februárban a Magyar Robbantástechnikai Egyesülettel (MARE), áprilisban a Honismereti Szövetséggel kötött együttműködési megállapodást a Társaság. Mindkét szervezettel lezajlott az első közös konferencia is. Szeptemberben megújítottuk a megállapodást a Honvéd Vezérkarral. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége kezdeményezésére novemberben megállapodást írtunk alá közös kutatások előmozdítására. A Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárral jól működik a kapcsolatunk, de szerettünk volna együttműködési megállapodással megerősíteni, amit ezidáig nem sikerült megvalósítani.

A Társaság első alkalommal pályázott a Magyar Tudományos Akadémia civil szervezetek támogatására kiírt pályázatára. Az orosz–ukrán háború kapcsán került sor rendezvényekre, konferenciákra, könyvbemutatóra, és a Kiss Károly Hadtudományi Klub 40. évfordulója is ehhez a projekthez kapcsolódott. A másik nagy kutatási projekt az *Új korszak kapujában* című könyv elkészítése, ami nyáron fog megjelenni. A projektek nagy nehézsége az elmúlt év tapasztalata alapján, hogy fel kell vállalni a vezetést, szervezést, jelentések elkészítését.

A Társaság ismertsége tovább erősödött, sok társasági szakértő véleményét kikéri a médiák a háború kapcsán. Töretlenül erős a kommunikáció, az MHTT a Facebookon és az Instagramon is jelen van, illetve új színfoltként megjelent a Kőbányai Centrum TV, amely a küldöttgyűlésről is ad tudósítást. Javult a tudományos teljesítménye is a Társaságnak, a társasági szintű események mellett több jelentős szakosztályi konferencia volt 2023-ban. Az MHTT tudományos folyóirata, az „A” kategóriás

A társaság küldöttgyűlését megtisztelte dr. Benkő Tibor volt honvédelmi miniszter

Hadtudomány 2023-ban összesen 723 oldalon jelent meg, négy nyomtatott és egy online számban. A Társaság építkezése folyamatos, a taglétszám december végén 713 fő volt. A Kiss Károly Hadtudományi Klub élén sikeres váltás történt, 12 év után Nagy László átadta a vezetést Hegedűs Henrik általános elnökhelyettesnek. A klub keretein belül működő „Mindenki hadtudománya” előadássorozat számon tartott program a Honvéd Vezérkarnál és a Honvédelmi Minisztériumban is. A társasági kapcsolatok erősítése is folyamatos volt, ezt erősíti a jubileumi születésnapok megünneplése, illetve a Társaság évkönyve is.

Az elnök befejezőként szólt a 2024. évre áthúzódó feladatokról: a honlap megújításáról és az úrkönyv elkészültéről, megjelentetéséről. Az új honlap elkészítése pénzügyi okok miatt csúszik, de időközben fölmerült egy olyan lehetőség, amit egyetemi erőforrásokból, saját erővel is meg lehet csinálni. A gyengeségek közé sorolta, hogy a szakosztályok nem egyformán aktívak, hiányos a szakosztályok bedolgozása a kommunikációba. Szakosztályi feladatként jelölte meg, hogy a saját rendezvényekről, eseményekről tudósítást kell küldeni képekkel, és a passzív szervezetek működését (2024-ben például a Hadtörténelmi Szakosztályét) javítani kell, amiben az elnökség is segítséget fog nyújtani. Problémát jelent mindenkor a HM pénzügyi támogatásának elhúzódó utalása. 2023-ban július 5-én kaptuk meg a támogatást. A 2024. évi pénzügyi támogatás sem érkezett még meg, ami komoly gondot okoz a Társaság működésében.

A küldöttgyűlés a 2023. évi beszámolót az elnöki kiegészítést követően egyhangúlag elfogadta, majd meghallgatta dr. Kenessey Zsolt gazdasági elnökhelyettes pénzügyi beszámolóját a Társaság 2023. évi gazdálkodásáról. Kenessey megvilágította a 2023. évi feladatok mögötti számokat, például az új honlap húzódásának anyagi hátterét. 2023-ban a Társaság bevétele 17,218 millió Ft-ot tett ki, a kiadások 17,049 millió Ft-ot, az eredmény 169 ezer Ft. A bevételek a Honvédelmi Minisztérium támogatásából, a Magyar Tudományos Akadémia támogatásából és az elnyert pályázatából, a Nemzeti Kulturális Alap folyóiratpályázatából, kisebb céges támogatásokból, valamint a tagdíjakból származnak. A társasági tagság 2023. évben mintegy 2,175 millió forint tagdíjjal járult hozzá a szervezet működéséhez. A gazdálkodás tehát eredményes volt, de szoros, jelentős kiadások, mint például a honlapfejlesztés már nem fért

bele. Az auditált pénzügyi beszámolót a küldöttgyűlés ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

Ezt követően ismertette *dr. Csery-Szűcs Péter* a Felügyelőbizottság elnöke az FB, majd *dr. Zán Krisztina* az Etikai Bizottság elnöke az EB beszámolóját. A Felügyelő Bizottság a jogszerű szabályozást és a gazdálkodást, a szervezeti működést 2023-ban is folyamatosan figyelemmel kísérte és ellenőrizte, ami alapján arra a megállapításra jutott, hogy az Elnökség megfelelő szakértelemmel vezette a Társaságot, és a küldöttgyűlés elé terjesztett 2023. évi beszámoló reális képet ad a végzett munkáról. A tervezett feladatok nagy részét az MHTT végrehajtotta. A pénzügyi beszámoló híven tükrözi a végzett tevékenységet, és a 2024. évi pénzügyi terv reálisnak mondható. Az FB az Elnökségnek javaslatot tett arra, hogy a szakosztályok elnökei útján tovább erősítse a tagdíjfizetési fegyelmet, annak érdekében, hogy az év eleji kiadásokat is megfelelően tudják teljesíteni.

Az Etikai Bizottság elnöke megállapította, hogy az MHTT ebben a tekintetben is hatályos dokumentumokkal rendelkezik, amelyek alkalmasak a bizottság illetékességebe tartozó ügyek tárgyalására és a Társaság honlapján nyilvánosan megtekinthetők. A 2023. év folyamán a szerzők ellen határozathozatalt igénylő, illetve plágium gyanúval kapcsolatos megkeresés az Etikai Bizottsághoz nem érkezett. A *Hadtudomány* folyóirat kapcsán szólt arról, hogy bár a Turnitin plágiumkereső-szoftver alkalmazása kissé lassítja a munkafolyamatot és bonyolítja a szerkesztői tevékenységet, ugyanakkor nélkülözhetetlen eleme a tudományos élet tisztaságához fűződő követelményrendszer fenntartásának. Ezért használatát az Etikai Bizottság a jövőben is elengedhetetlennek tarja. A küldöttgyűlés mindkét beszámolót, hozzászólás és kérdés nélkül egyhangúlag elfogadta.

A következő napirendi pont a Társaság 2024. évi munkatervének megvitatása és elfogadása volt. A kiküldött tervhez *Szenes Zoltán* elnök tett prezentációval kísért szóbeli kiegészítést. Elmondta, hogy a munkaterv 12 fő feladatot tartalmaz a 2024-es évre, amelynek végrehajtása időarányosan történik az elnökség januári döntése alapján. Továbbra is fontos téma az orosz–ukrán háború, illetve az Izrael–Hamasz közötti háború. Két nagy rendezvény már lezajlott: egy online konferencia az orosz–ukrán háború kezdetének második évfordulóján, valamint a Hadtudomány Ifjú Tudósa pályázat ünnepélyes eredményhirdetése.

A Társaság által vállalt kutatási feladatokban 16 nemzetközi és 16 hazai téma szerepel, amelyek között a HM és a HVK által megfogalmazott kérdések is helyet kaptak. Kiemelt rendezvény a 2024. évben a Vajdaság–Belgrád tanulmányút április végén, az MTA projekt-pályázata alapján szervezendő NATO 75/25 tagság és az EU 20 tagság évfordulós rendezvénysorozat több egyetemet bevonva, a szeptemberre tervezett „20 éves a KFOR” konferencia a Honvéd Vezérkarral közösen, az éves nagy szakosztályi konferenciák, valamint a HM „Jutas 100” program keretén belüli előadás a Mindenki Hadtudománya előadás-sorozatban. *Szenes Zoltán* a 2024. évet a folytonosság és megújulás éveként aposztrofálta. A bevált programok folytatódnak. A Kiss Károly Hadtudományi Klub „Mindenki hadtudománya” előadássorozat keretén belül az első félév az évfordulók jegyében zajlik, a második félév „színes” lesz. A Hadtudomány Ifjú Tudósa pályázatot a korábbi körben viszi tovább a Társaság, esetleg 2-3 új iskolával növelve. Az elnökség döntése értelmében a Társaság

A küldöttgyűlés tagjai szavaznak

tudományos cikkpályázatát, az évek óta fogyó pályázó ellenére, 2024-ben is meghirdetjük. A kőbányai kapcsolatok fejlődnek, remény van arra, hogy Hon- és Rendvédelmi Napok elnevezéssel rendezik meg augusztus végén a szokásos több napos rendezvényt. Tervezzük a 2023. évről szóló évkönyvet, illetve a Láhner György Haditechnikai Klub 35 éves fennállásáról is kiadvány készül. A megújulási törekvések között említette a tagdíj emelését 6000, illetve nyugdíjasoknak 3000 Ft-ra. Új elgondolás a kiemelt szakosztályok elismerése, amelyet ki kell dolgozni. Nem utolsó sorban elő kell készíteni a jövő évben esedékes vezetői váltást (az elnök, az Elnökség és a Szerkesztőbizottság mandátuma 2025-ben lejár).

Az elnök kitért a *Hadtudomány* folyóirattal kapcsolatos kérdésekre. A folyóirat élén főszerkesztő váltás volt, Hausner Gábor korábbi főszerkesztő visszavette a feladatot. A papír és online számok teljes mértékben integrálódtak az MTA OJS rendszerébe. Ezzel összefüggésben a szerzőket és bírálókat fel kell készíteni az OJS publikációra. Elindult a kezdeményezés, hogy a tagság online olvassa a folyóiratot. Amennyiben sikerül ugyanis a nyomtatott példányszámot 300 alá csökkenteni, a postaköltség mellett a nyomdai költségek egy részét is megtakaríthatja a nehéz anyagi helyzetben lévő Társaság.

Befejezésül Szenes Zoltán szót ejtett az MHTT tudományos környezetének változásairól. A Honvédelmi Minisztérium korábban még nem volt tudománypolitikai stratégián dolgozik. Az MTA HB is közreműködik ebben. Elkészült a védelmi, kutatási, fejlesztési és innovációs stratégia. Előkészítették a HM és az MTA együttműködési megállapodást. A Honvédelmi Minisztérium létre kíván hozni egy új Tudományszervező Rendszert és fel akarja állítani a 2010-ben megszüntetett Honvédelmi Tudományos Tanácsot. A cél az, hogy ebben a Társaság képviselést kapjon.

Az elnöki programismertetést követő hozzászólásában Katona István tájékoztatta a küldöttgyűlést, hogy a Légiőr Szakosztályon belül Kaposváron megalakult a dunántúli szakcsoport, amely várhatóan 15-20 fővel fog tevékenykedni, majd további hozzászólás nem lévén, a küldöttgyűlés egyhangúlag elfogadta a Társaság 2024. évi munkatervét.

Az elfogadott napirendnek megfelelően *Kenessei Zsolt* gazdasági elnökhelyettes a munkatervhez kapcsolódó pénzügyi tervet bemutatva elmondta, hogy az a 2024. évre 15,4 millió Ft bevétellel számol. A Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Tudományos Akadémia és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásai nélkül a Társaság nem tud a jelenlegi rendben működni. Ígéret van, pályázatot nyújtottunk be mindhárom támogatóhoz, de az igényelt támogatások még nem érkeztek meg a számlára. A legnagyobb támogatást a Honvédelmi Minisztériumtól várja a Társaság. Jelenleg a Társaság a tagdíjbevételekből tud gazdálkodni. A pénzügyi terv a bevételekkel szemben 15,38 millió Ft kiadást tartalmaz. A *Hadtudomány* kiadásának átállása részbeni online formára várhatóan csökkenteni fogja a kiadásokat. Végül, a gazdasági elnökhelyettes arra kérte a tagságot, hogy a tagdíj befizetésével segítsék a Társaság működését.

Hegedűs Henrik hozzászólásában ezt azzal egészítette ki, hogy három vállalkozás, összesen 450 ezer Ft összegben támogatja a Társaságot, amiért köszönetét fejezte ki. A küldöttgyűlés ellenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadta az elnökség 2024. évi pénzügyi tervét.

A hagyományoknak megfelelően önálló napirendi pontként, a küldöttgyűlésen került sor az elismerések átadására. Az MHTT Díjbizottsága javaslatára, a Magyar Hadtudományi Társaság Elnöksége, a szakosztályok javaslatai alapján, a hadtudomány szolgálata érdekében, huzamos időn át végzett kiemelkedő tudományszervező munkájuk elismeréseként életmű-díjban részesítette *prof. dr. Főrizs Sándor* rendőr dandártábornokot, a Határőr Szakosztály elnökét, Tanárky Sándor-díjban részesítette *dr. Hausner Gábor László* alezredest, Zrínyi-kutatót, tudományos elnökhelyettest, a *Hadtudomány* folyóirat főszerkesztőjét, Korponay János-díjban részesítette *dr. Hegedűs Barbarát*, a Biztonságpolitikai Bizottság tagját, Veszprém Megyei Jogú város alpolgármesterét. Utóbbi az NKE latin-amerikai konferencia keretében, 2024. március 8-án tartotta meg előadását, és az elnöki laudációt követően vette át az elismerést.

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége, emléklap és ezüst emlékérmé elismerésben részesítette *dr. Felházi Sándor* ezredest, a *Hadtudomány* leköszönt főszerkesztőjét, *Martin-Kovács Miklóst*, a Kőbányai Centrum TV főszerkesztő-helyettesét a Társaság életét és eredményeit bemutató riportjaiért és tudósításaiért, *Tóth Györgyöt*, az egri Wigner Jenő Technikum és Gimnázium általános igazgatóhelyettesét, aki a Hadtudomány fiatal tudósa pályázaton folyamatosan kiemelkedő eredményeket ért el diákjaival.

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége, kiemelkedő munkája elismeréseképpen „oklevél és emlékérem” elismerésben részesítette: *Druzsinsz József* őrnagyot, *Dániel Zoltánt*, *Csatai István* pv. alezredest, illetve „oklevél és könyvjutalom” elismerésben *dr. Balla József* rendőr ezredest, *Radványi Imre* pv. ezredest, *Koller Kinga* főhadnagyot, *Mérészné Turai Gabriellát*.

A Társaság elnöksége *dr. Daruka Norbert* őrnagynak, kérelmére, és mivel megfelel a „Magyar Hadtudományi Társaság szakértője” cím odaítélésének rendjében szereplő feltételeknek – szakterülete a robbantástechnika, az improvizált robbanószervezetek, robbanóanyagok jogellenes felhasználása – az „MHTT Szakértője” címet adományozta.

A díjátadást követően Hegedűs Henrik levezető elnök felkérte *prof. dr. Padányi József* vezérőrnagyot a Tanárky-díjban részesített Hausner Gábor laudálására. Ez után került sor a díjazott előadására *Zrínyi Miklós és a mai magyar hadtudomány* címmel.

*Emléklap és ezüst emlékérmé elismerést kapott
dr. Felházi Sándor ezredes, a Hadtudomány folyóirat leköszönt főszerkesztője*

Az utolsó előtti napirendi pontban a Társaság elnöke terjesztette elő a javaslatot a Tüzér Szakosztály integrálására a Szárazföldi Műveleti Szakosztályba. Szenes Zoltán indokként elmondta, hogy három éve inaktív a korábban egyik legjobb szakosztály, nem találták meg a megfelelő vezetőt, nincs szakosztálytitkár. Ennek a megoldása az, hogy önálló szakcsoportként beolvadjon egy működő szervezeti egységbe, azzal, hogy a későbbiek során, ha megerősödik a szakcsoport, ismét önálló szakosztályként működhet tovább. A küldöttgyűlés ezt a változást elfogadta és egyhangúlag támogatta.

Az utolsó napirendi pontként, az egyebek címszó alatt *Jelencsics Imre*, a Társaság webmestere mutatta be a honlap tervezetét. Rövid bemutatójában elmondta, hogy az új honlap tervezési szakaszban van, a design kialakítása az első lépés. Ezt követően rengeteg információt kell áttenni a régiről az újra, ami jelentős munkával jár. Elképzelése szerint egy hónapon belül a fő, kötelező elemek felkerülnek az új felületre és kicserélhetők lesznek a régivel.

Miután a küldöttgyűlés a tájékoztatást elfogadta, Hegedűs Henrik levezető elnök megköszönte a résztvevők munkáját és reményét fejezte ki, hogy a Társaság az elfogadott tervek szerint, sikeresen folytatja munkáját. A küldöttgyűlés büféebéddel zárult, amelyen Szenes Zoltán elnök mondott pohárköszöntőt.

Hausner Gábor